

**Arkivsak-dok.** 24/01989-6  
**Saksbehandler** Bengt Andre Formoe Odsbu

| <b>Saksgang</b>                                       | <b>Møtedato</b> | <b>Sak nr.</b> |
|-------------------------------------------------------|-----------------|----------------|
| Eldrerådet 2023 - 2027                                | 29.04.2024      | 6/24           |
| Råd for personer med funksjonsnedsettelse 2023 - 2027 | 29.04.2024      |                |
| Ungdomsrådet 2023 - 2027                              | 30.04.2024      | 1/24           |
| Flerkulturelt råd 2023 - 2027                         | 29.04.2024      |                |
| Administrasjonsutvalget 2023 - 2027                   | 07.05.2024      | 43/24          |
| Formannskapet 2023 - 2027                             | 07.05.2024      | 6/24           |

## **Underveismelding: Revidering av kommunens delegeringsreglement**

---

### **Saksordførersak.**

*Saksordfører: Therese Thorbjørnsen, Margrethe Motzfeldt*

*Medsaksbehandlere: Lars Noreng, Ida Odsæter*

### **Saksordførers innstilling:**

Legges fram i møtet

### **Vedlegg:**

[Nåværende delegeringsreglement, gjeldende fra 12.10.23 \(lenke\)](#)

Utkast til nytt kapittel 3 - regler for politiske saks- og møteprosesser

Utkast til nytt kapittel 4.5 – kontaktpersoner for rådene

Utkast til nytt kapittel 8 – partssammensatt utvalg (administrasjonsutvalget)

Utkast til nytt kapittel 16.2-16.5 – reglement for rådene

### **Sammendrag:**

Formannskapet behandlet oppstartsnotatet i februar 2024.

Underveismeldingen omhandler blant annet:

- klargjøring av deler av reglene for politiske saks- og møteprosesser
- tydeliggjøring av myndighet til å avgjøre hva som er «prinsipielle saker»
- oppdaterte bestemmelser om oppnevning av kandidater til styrer i kommunal selskaper
- om «bystyret» skal erstattes med «kommunestyret»
- om begrepet hovedutvalg skal gjeninnføres

Videre legges det fram reviderte forslag til tekster om partssammensatt utvalg/ administrasjonsutvalget, råd for personer med nedsatt funksjonsnedsettelse og eldrerådet.

Eventuelle problemstillinger i særlovgivningen som ikke er forenlig med dagens reglement, sletting av overflødig tekst samt tydeliggjøring av formannskapets myndighet knyttet til privatrettslige disposisjoner, vil det bli jobbet med frem til sluttbehandling av saken.

Kommunedirektøren anbefaler at underveismeldingen legges til grunn for det videre arbeidet med revideringen av delegeringsreglementet.

#### **Utredning:**

Oppstartsnotatet ble behandlet i formannskapets møte 15.02.2024. Det ble vedtatt at oppstartsnotatet skal legges til grunn for det videre arbeidet med revideringen av delegeringsreglementet.

Fra politisk hold har det ikke kommet noe ønske om strukturelle eller organisatoriske endringer. Kommunedirektøren ser ved denne revideringen heller ikke et behov for endringer i de folkevalgte organers oppbygning eller ansvarsfordeling. Som det fremgår av vedtatt oppstartsnotat skal man se særlig på følgende punkter - da med kommunedirektørens merknader under det enkelte punkt:

- Tydeliggjøring av ordførers myndighet til å fortolke hva som anses som prinsipielle saker – som ikke kan delegeres administrasjonen – og hva som anses som ikke-prinsipielle saker, hvor det da er delegeringsadgang. Det kan også være behov for en tilsvarende tydeliggjøring for utvalgsledere

Nåværende kapittel om ordfører tillegger ordfører en slik myndighet, men kommunedirektøren vil foreslå å framheve dette ytterligere i kapitlet da det er en sentral del av ordførers rolle. Kommunedirektøren foreslår samtidig at følgende formulering innarbeides i reglementet som et punkt 2.3:

*«Delegeringsreglementet forutsetter at saker av prinsipiell betydning skal avgjøres av politiske organer, mens saker av ikke prinsipiell betydning skal avgjøres av kommunedirektøren. I tilfeller der det er tvil om en sak skal behandles i formannskap og eventuelt bystyret avgjør ordføreren om saken skal behandles der. Dersom saken kun er aktuell for behandling i et (hoved)utvalg avgjør utvalgsleder om saken skal behandles der. Kommunedirektøren har ansvar for å påse at tvilstilfeller forelegges ordfører eventuelt (hoved)utvalgsleder for vurdering.»*

Det er nytt at utvalgsleder tillegges en slik myndighet gjennom delegeringsreglementet, men kommunedirektøren anser at det er i samsvar med innarbeidet praksis.

- Oppdatere bestemmelser om oppnevning av kandidater til styrer i kommunale selskaper i samsvar med vedtak i egen sak som behandles av bystyret i februar

Bystyret vedtok 28. februar (sak 7/24) å gi ordfører fullmakt til å foreslå kandidater til styrer i alle selskaper der Sarpsborg kommune er eier eller deleier, med forutsetning om at forslag skal være basert på kommunens vedtatte mål og strategier for selskapet. Videre fikk ordfører fullmakt til å oppnevne Sarpsborg kommunes representanter til styrer eller eventuelle andre organer i stiftelser. For både selskaper og stiftelser er det forutsatt at ordføreren drøfter forslag med posisjonsleder og opposisjonsleder. Bystyrets vedtak sier at dette skal innarbeides i delegeringsreglementet.

I gjeldende delegeringsreglement er formannskapet tillagt myndighet til å oppnevne kommunens kandidater til styrer og selskaper som er av strategisk betydning. Dette punktet tas da ut. Ordfører gis følgende myndighet: *«Foreslå eller oppnevne kommunens kandidater til styrer eller tilsvarende organer i selskaper og stiftelser. Forslag og oppnevninger skal være i samsvar med kommunens vedtatte mål og strategier for eierskap, og drøftes med posisjonsleder og opposisjonsleder.»*

- Om «bystyret»-betegnelsen skal videreføres eller om man skal bruke begrepet «kommunestyret», en vurdering bystyret tidligere har bedt om

Det er vanlig blant kommuner som har bystatus å bruke begrepet «bystyre». Enkelte kommuner som har bystatus, har likevel beholdt begrepet «kommunestyre». Dette gjelder for eksempel for Stavanger og Halden kommune.

Kommuneloven som sådan bruker begrepet «kommunestyre», se for eksempel lovens § 5-1 a som definerer hva som er folkevalgte organer. Av bestemmelsen fremgår det også at disse organene skal ha navn som inkluderer den betegnelsen som er brukt i loven – her «kommunestyre» med mindre man i navnet ønsker å bruke betegnelsen «by» i stedet for «kommune». Av forarbeidene til loven - Prop. 46 L(2017-2018 ) - loven fremgår det:

*«Tredje ledd fastslår at for enkelte konkrete organer skal navnebetegnelsen som framgår av første ledd, benyttes om organet. Kommunene og fylkeskommunene kan således ikke selv velge et helt annet navn på det folkevalgte organet. Et unntak fra dette er at det åpnes for at betegnelsen by benyttes i stedet for betegnelsen kommune. For eksempel kan en kommune velge å kalle sitt kommunestyre for bystyre i stedet. Det er ikke satt noen vilkår for dette i loven. Av begrunnelsen for å åpne for dette følger at dette ikke bør gjøres i for stor utstrekning. Det åpnes også for å bruke betegnelsen herad i stedet for kommune. Dette er av hensyn til de kommuner som allerede gjør dette.»*

Betegnelsen bystyre har vært benyttet siden kommunesammenslåingen i 1992, og før det av daværende Sarpsborg kommune. Kommunedirektøren ser ingen grunn til å foreslå endring, men anser samtidig at betegnelsen er mer et politisk enn et faglig spørsmål. Det er ikke nødvendig å avklare dette nærmere før bystyret skal sluttbehandle saken.

- Om det tidligere begrepet «hovedutvalg» skal gjeninnføres for utvalg for plan, miljø og teknikk, utvalg for kultur og oppvekst og utvalg for velferd og folkehelse

Begrepet «utvalg» brukes i dag både om mange politiske organer i Sarpsborg kommune, og i mange andre sammenheng. En innvending mot begrepet «hovedutvalg» er at det kan oppfattes som styringsorgan for en bestemt sektor, mens det etter kommunedirektørens oppfatning er viktig at utvalgene evner å tenke helhetlig selv om de jobber med ulike fagområder. Samtidig mener kommunedirektøren at de nevnte utvalgene bør ha en betegnelse som skiller dem fra andre utvalg, og som gjør det lettere å forstå deres plass i den politiske styringsstrukturen. Derfor anbefaler kommunedirektøren at det tidligere begrepet «hovedutvalg» gjeninnføres for utvalg for plan, miljø og teknikk, utvalg for kultur og oppvekst og utvalg for velferd og folkehelse.

- Om reglementets punkt 3 – regler for politiske saks- og møteprosesser – kan forenkles, uten at man foretar noen realitetsendringer

Det er foreslått enkelte språklige forenklinger og tilpasninger. Hensikten er at det skal være enklere å forstå og sette seg inn i denne delen av reglementet. Det vil ikke bli foreslått noen dyptgående endringer. Nytt utkast til kapittel er vedlagt underveismeldingen.

- Fange opp problemstillinger i særlovgivningen som ikke er forenlig med dagens delegeringsreglement

Slike eventuelle problemstillinger vil bli avklart forut for sluttbehandling av saken.

- Slette overflødig tekst hvor ny lovtekst – hovedsakelig kommuneloven – regulerer delegeringsadgangen

I den grad delegeringsreglementet har slik tekst vil dette fremgå forut for sluttbehandlingen.

- Tydeliggjøring av formannskapets myndighet knyttet til kommunens privatrettslige interesser i saker/sammenhenger der kommunen ikke utøver forvaltningsmyndighet

Ved behandling av saker som omhandler privatrettslige interesser vil det ofte være behov for å drøfte forhold som er unntatt offentlighet, og det kan være behov for raske beslutninger. Begge deler kan være problematisk hvis myndigheten er lagt til et organ med så mange medlemmer som bystyret. Kommunedirektøren mener derfor at formannskapet bør ha en så vid fullmakt som mulig i denne typer saker.

Et eksempel på en uklarhet er at det etter dagens delegeringsreglement tilligger formannskapet å beslutte anke over domsavgjørrelser. Myndigheten til å inngå forlik som forplikter kommunen økonomisk er derimot ikke direkte delegert. Det er logisk at et organ som har myndighet til å ta beslutning om anke også har myndighet til å inngå forlik, som er mindre risikofylt for kommunen. Dette er en rimelig tolkning også av dagens reglement, men myndighet til å inngå forlik og lignende privatrettslige avtaler bør uttrykkelig framgå av reglementet.

- Klargjøring av funksjon for partssammensatt utvalg / administrasjonsutvalget

Politiske organer bør fortrinnsvis ha navn som best mulig beskriver deres ansvarsområde eller funksjon. Navnet «administrasjonsutvalget» kan feilaktig oppfattes å ha med administrative funksjoner å gjøre. Kommunedirektøren anbefaler at utvalget endrer navn til «Partssammensatt utvalg». Det er hovedbetegnelsen i kommuneloven, og den benyttes av blant andre Fredrikstad kommune og Østfold fylkeskommune.

Gjeldende reglement for administrasjonsutvalget beskriver utvalgets ansvarsområde, men er upresist på hvilken myndighet utvalget har. Det er også bestemmelser i nåværende reglement som de siste årene ikke har blitt praktisert, om at utvalget skal behandle organisasjonsendringer.

Kommunedirektøren foreslår at myndighet til administrativ organisering fullt ut tillegges kommunedirektøren. Som følge av dette justeres reglement både for administrasjonsutvalget/partssammensatt utvalg og kommunedirektøren.

Nytt tekstforslag framhever partssammensatt utvalgs rolle som et drøftingsorgan om saker som gjelder kommunens medarbeidere. Videre tydeliggjøres det at partssammensatt utvalg har myndighet til å be om utredninger, og å be om at det fremlegges politiske saker som går videre fra utvalget til formannskapet eller bystyret. Utvalget tillegges ikke myndighet til å fatte andre beslutninger, da slike beslutninger innenfor utvalgets ansvarsområde normalt vil ha økonomiske konsekvenser. Disse bør derfor fattes av bystyret eller formannskapet, som er tillagt myndighet i økonomisaker. Kommunedirektøren anser at de foreslåtte endringene ikke vil ha vesentlig betydning for utvalgets funksjon, men at det blir et klarere reglement. Forslag til ny tekst for partssammensatt utvalg er vedlagt underveismeldingen.

- Gjennomgå delegeringsreglementets bestemmelser for råd for personer med funksjonsnedsettelse, eldrerådet og ungdomsrådet med sikte på samsvar med lovverkets bestemmelser

Det er for råd for personer med funksjonsnedsettelse og eldrerådet utarbeidet forslag til nye reglement som er mer i samsvar med lovtekst og veileder fra Bufdir (Barne-, ungdoms- og

familiedirektoratet). Tekstene tar også opp i seg nyetablert ordning med at rådene kan oppnevne kontaktpersoner til relevante saksordførersaker. Forslag til nye tekster er vedlagt underveismeldingen. For ungdomsrådet er det foreløpig ikke lagt inn noen endringer, og heller ikke for flerkulturelt råd. For disse er eksisterende tekst vedlagt.

### *Prosess*

Det vil bli jobbet videre med revidering av delegeringsreglementet med grunnlag i underveismeldingen og behandling av denne. Et endelig forslag til delegeringsreglement planlegges behandlet av formannskapet i september og bystyret i oktober.

Underveismeldingen fremmes også til behandling i partssammensatt utvalg/ administrasjonsutvalget, eldrerådet, råd for mennesker med funksjonsnedsettelse, Flerkulturelt råd og ungdomsrådet, i samsvar med beskrivelsene ovenfor. Hensikten er at de skal kunne gi innspill til egne reglement på et tidlig stadium i behandlingen.

I de vedlagte utkastene til nye kapitler er det markert hva som er ny tekst og hvilken tekst som foreslås fjernet, bortsett fra for rent språklige bearbeidinger.

### **Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:**

Økonomi:  
Ikke vurdert

Miljø:  
Ingen

Folkehelse:  
Ingen

### **Kommunedirektørens anbefaling:**

Underveismeldingen legges til grunn for det videre arbeidet med revideringen av delegeringsreglementet.